

perspektiv bedst belyses ved en samtale eller på anden måde, og da de oplysninger, der måtte komme frem under en sådan samtale, vil kræve særlig indsigt i børns forhold, skal samtaler med børn altid gennemføres under medvirken af kvalificerede og erfarne sagkyndige, der har viden og indsigt i børns udvikling og behov. Da barnet befinder sig i en konfliktsituation, er det vigtigt, at der ved samtaler i statsforvaltningen og ved domstolene skabes en god kontakt og et tillidsforhold. Det er således vigtigt, at der afsættes god tid til samtalen med barnet, og der bør gives mulighed for at tale med barnet flere gange, hvis der er behov for det. På samme måde er det vigtigt, at samtalen finder sted i børnevenlige rammer.

Hvis barnet må antages at lide skade derved, skal det ikke inddrages direkte. Dette vil f.eks. kunne dokumenteres ved udtalelser fra psykolog, egen læge eller i øvrigt være tydeligt på baggrund af sagens hidtidige forløb.

Inddragelse af barnets perspektiv skal ske, selvom der ikke foreligger en egentlig tvist mellem forældrene. Som led i forligsbestræbelser mellem forældrene vil inddragelse af barnet og dets perspektiv kunne være med til at fastholde fokus på barnets behov og give forældrene mulighed for at anlægge nye vinkler på, hvordan de varetager deres barns behov bedst muligt. Omvendt vil det være unødvendigt efter sagens omstændigheder at inddrage barnet, hvis der opnås enighed mellem forældrene. Ligeledes vil det være unødvendigt efter sagens omstændigheder at inddrage barnet, hvis det for kort tid siden har været inddraget i en tidligere sag, og der ikke er grund til at formode, at barnet på ny har behov for at blive inddraget og udtrykke sine synspunkter. Det vil f.eks. kunne være tilfældet i forbindelse med, at barnet allerede ved statsforvaltningens sagsbehandling har været inddraget, og hvor sagen i forlængelse heraf indbringes for retten. Der vil endvidere være spørgsmål, der har karakter af rene petitesser, som vil kunne afgøres, uden at barnet inddrages. Her tænkes f.eks. på spørgsmålet om afleverings/afhentningssted- og tidspunkter, der kan fastsættes uden, at det har nogen betydning for barnets situation. Der skal dog udvises tilbageholdenhed med ikke at inddrage børn i selv mindre spørgsmål. Det er her vigtigt at holde sig for øje, at hensynet til barnets retsstilling og dets interesse i at komme til orde eller på anden måde at få dets perspektiv belyst skal veje tungt. Der skal således ikke alene lægges vægt på, hvad det i et voksent perspektiv kan forekomme væsentligt at inddrage barnet i. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3.

Med den øgede inddragelse af barnet indgår der et nyt element i erklæringerne fra de børnesagkyndige undersøgelser og samtaler, idet arbejdet med dem har en dobbelt dimension. Det er således ikke tilstrækkeligt at redegøre for familiesituationen som helhed, da erklæringen også skal fungere som en slags "budbringer" for barnet og videregive dets synspunkter. Herved kan det også undgås, at barnet inddrages under en eventuel retssag og på ny belastes med f.eks. samtaler om dets situation i forhold til forældrenes konflikt. Kvaliteten af de børnesagkyndige erklæringer er særlig vigtig, henset til, at disse skal danne grundlag for afgørelser, der træffes med et fremtidsorienteret perspektiv.

Til § 34

Barnets adgang til at henvende sig til statsforvaltningen

Som et led i styrkelsen af barnets perspektiv foreslås en ny regel om børns ret til at henvende sig til statsforvaltningen. Bestemmelsen skal også ses som en udbygning af lovforslagets § 5, hvorefter det er et grundlæggende princip, at der i alle forhold skal tages hensyn til barnets egne synspunkter alt efter alder og modenhed. Bestemmelsen indebærer, at børn, der er fyldt 10 år, kan anmode statsforvaltningen om at indkalde forældrene til et møde, hvor det er muligt at få drøftet de forhold, som barnet ønsker, at forældrene skal forholde sig til.

Barnets mulighed for at foranledige, at forældrene indkaldes til et møde, vil overordnet set være med til at skærpe såvel forældres som myndigheders fokus på navnlig de lidt større børns behov for at kunne formulere deres holdninger og følelser i sager af denne karakter og dermed synliggøre barnet. I de tilfælde, hvor forældrene ikke sørger for at finde løsninger, der er hensigtsmæssige for barnet, kan en sådan adgang virke som en "redningskrans" for barnet og føre til, at forældrene bliver opmærksomme på den alvor, som barnets henvendelse til statsforvaltningen vil være udtryk for. Synliggørelsen af barnets perspektiv vil derfor også kunne medvirke til, at forældrenes incitament til at finde løsninger, der tilgodeser barnets bedste, øges.

Barnet kan f.eks. ønske en ændring af bopælsforholdene. Det kan også tænkes, at barnet gerne vil have et samvær ændret, så det imødekommer dets ønsker og bedre tilpasses dets forhold, f.eks. under hensyn til muligheden for fritidsaktiviteter. Barnet kan også ønske et samvær bragt til ophør eller omvendt at skabe en kontakt med en forælder, det ikke for tiden har for-